

Utökat uppdrag för den Gemensamma familjehemsorganisationen (GFO) - Förstärkta familjehem

Förslag

GFO's nuvarande verksamhet föreslås utökas med att erbjuda kommunerna rekrytering, kartläggning, utbildning, stöd och uppföljning av förstärkta familjehem.

Utökningen sker stegvis enligt framtagna införandeplan.

Bilaga:

Kostnadsfördelning

Bakgrund

I januari 2019 inrättades Gemensam familjehemsorganisation (GFO) för rekrytering, utbildning och stöd till familjehem och kontrakterade jourhem. Fem av länets sju kommuner tecknade i februari 2019 samverkansavtal med kommunförbundet i Västernorrland. 2022 utökades samverkan med ytterligare en ägarkommun. Kommunernas gemensamma familjehemsorganisation ägs idag av kommunerna Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Timrå, Ånge och Örnsköldsvik. GFO genomförs av ett stort engagemang från GFOs ägarkommuner och medarbetare. Ett engagemang som tagit oss några steg närmare målet - Ökad kvalitet inom familjehemsvården. Idag har GFO en välfungerande, utvärderad verksamhet med sex medarbetare och en enhetschef. Verksamheten rekryterar, kartlägger, utbildar och ger visst stöd till familjehemmen. GFO ger förslag till ägarkommunerna om lämpliga familjehem när barn behöver placeras och följer löpande upp verksamheten kring familjehemsvård.

Kommunförbundet fick i februari 2023 i uppdrag, av socialcheferna i GFO's ägarkommuner att ta fram ett underlag och förslag till att GFO även ska tillhandahålla förstärkta familjehem.

Förslaget tar sin utgångspunkt i 2017 års organisationsförslag – Läns-gemensam familjehemsvård. I det ursprungliga verksamhetsförslaget till GFO ingick även förstärkta familjehem. Vid starten valdes dock den delen av verksamheten bort, eftersom fem kommuner ingick i GFO samarbetet och uppdraget till GFO skalades ner.

Kommunförbundet Västernorrland fick i februari 2023 i uppdrag av de sex ägarkommunerna att utveckla ett förslag på förstärkta familjehem inom GFO's verksamhet. Förstärkta familjehem ses som en nödvändig insats för att möta komplexa behov hos vissa barn. Dessa familjehem kännetecknas av att en familjehemsförälder är tillgänglig hemma på heltid. Hemmet har flera års erfarenhet eller särskild kompetens, och de kommer erbjudas konsultativt stöd under hela dygnet.

Styrgruppen till GFO som består av IFO-chefer i ägarkommunerna, har tillsammans med GFO:s enhetschef arbetat fram ett verksamhetsförslag inklusive budget för den önskade utökningen av GFO:s uppdrag. Av förslaget framgår att GFO utökas med fyra nya medarbetare och totalt 20 förstärkta familjehem, vilka ska kunna ta emot 30 barn. Den planerade personalutökningen för GFO innebär tjänster för tre familjehemssamordnare och en socialadministratör. Åtagandet mellan parterna regleras i ett tilläggsavtal till dagens GFO avtal. Tilläggsavtalet mellan kommunerna och Kommunförbundet löper från årsskiftet 2024/2025 på tre år.

Planen för införandet har arbetats fram tillsammans med GFO:s styrgrupp. Ledningsgruppen för GFO som består av enhetschefer i ägarkommunerna samt en arbetsgrupp med representanter från ägarkommunerna kommer stödja genomförandet av utökat GFO. Etableringen av den utökade verksamheten startar i januari 2025 och verksamheten beräknas vara fullt operativ 2026.

Ekonomiskt beräknas förslaget på sikt leda till en årlig kostnadsminskning på cirka 10 miljoner kronor för kommunerna. Förväntade fördelar inkluderar förbättrad kvalitet och effektivitet i familjehemsvården, större variation i uppdrag för familjehemmen och ökat samarbete mellan kommunerna. Trots utmaningar med rekrytering av både familjehem och personal bedöms fördelarna överväga, och arbetet med att implementera förstärkta familjehem föreslås fortsätta enligt planen.

Idag använder sig länets kommuner av så kallade konsulentstödda familjehem för utökade behov när GFO inte lyckas hitta lämpliga familjehem eller när barnets behov är mer omfattande än vad GFO's familjehem kan tillgodose. Under 2023 placerades 73 barn i konsulentstödda familjehem av GFO's sex ägarkommuner. Barn kan också placeras i andra placeringsformer som stödboende, HVB och vid statens institutioner (SiS-hem). Idag finns kunskap om att det bästa för de flesta barn är att placeras i familjehem före HVB men att familjehemmen och barnen behöver få stöd utifrån varje barns behov för att placeringen ska hålla över tid.

För familjehemmen innebär förändringen att de kommer kunna erbjudas större variation i uppdrag och vi kommer kunna erbjuda fler uppdrag som passar erfarna familjehem. Fler familjehem innebär också större möjlighet

till utbyte i nätverk och mentorsprogram. Detta ger ökade möjligheter till bättre matchning och färre uppbrott i placeringar. Verksamhetens måluppfyllelse och arbetstillfredsställelse ökar troligtvis med utökade möjligheter till samarbete för bättre placeringar för barnen och välrustade familjehem.

Förslaget med utökat uppdrag i form av förstärkta familjehem inom GFO:s verksamhet innebär också utmaningar. Svårigheterna med att rekrytera kompetenta medarbetare och lämpliga familjehem är kännbart även på GFO, men kan arbetas med långsiktigt, strategiskt med uppdrag som ger möjlighet till sammanhållet stöd, marknadsföring och samarbete med kommunerna. Sammantaget bedöms fördelarna av införandet större än utmaningarna och utifrån det positiva mottagandet av förslaget från kommuner och Kommunförbundets styrelse så föreslås att arbetet med utökning av verksamheten ska fortsätta enligt planen.

2024-07-16

Louise Zetterlund

Enhetschef GFO